Науковий семінар
«Статистичні проблеми для випадкових процесів і полів»

Про теорему Гаусса

Клесов О.І. (КПІ ім. Ігоря Сікорського)

02.04.2026

$f(x)$ щільність ймовірності

$\{f(x-\mu),\ \mu\in\mathbb{R}\}$

Теорема (Лаплас, Гаусс)

$x_1,\dots,x_n$; $\hat\mu=\frac{1}{n}\sum_{k=1}^n x_k$

Тоді f – густина нормального закону

За вибірки

$L(\mu)=f(x_1-\mu)\cdots f(x_n-\mu)$

$\ln L(\mu)=\sum_{k=1}^n \ln f(x_i-\mu)$

$\frac{d}{d\mu}L(\mu)=\sum_{k=1}^n \frac{d}{d\mu}\ln f(x_k-\mu)$

Теорема. $f(x)\to 0$, $x\to\pm\infty$

неперервність, унімодальність, симетрія

якщо $\forall n\ge 1$ $\forall x_1\dots x_n$

$\hat\mu=\frac{1}{n}\sum_{k=1}^n x_k$

то $f(x)=\frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma}\exp\{-(x-\mu)^2/2\sigma^2\}$

Тайнер Teicher (1962)

f неперервна

$n=2,3$

Azzalini (2023)

Теорема. f диференційовна, f' неперервна в одній точці, якщо $n\ge 3$ $\Rightarrow$ f гаусова.

Теорема. f диференційовна. Якщо $\hat\mu_{2n+1}=\bar x_{2n+1}$ – f гаусова, $f(x)\neq 0$ $\forall x$

Доведення. $g(x)=\frac{f'}{f}(x-\mu)$

$\frac{d}{d\mu}\ln L(\mu)=\sum_{k=1}^n g(x_k-\mu)$

$\sum_{k=1}^n g(x_k-\mu)=0$

$\sum_{k=1}^n g(x_k-\bar x)=0$

Крок 2. $x_1=2u$, $x_2=0$, $x_3=\dots=x_n=u$

$\bar x=u$

$0=g(2u-\mu)+g(-\mu)+(n-2)g(u-\mu)$

Крок 1. $x_1=\dots=x_n=u$

$n\,g(u-\bar x)=0$

$g(0)=0$

$g(u)+g(-u)=0$

Крок 3. $x_1=u$, $x_2=v$, $x_3=-u-v$

$0=x_4=\dots=x_n$

Ідея $g(u)+g(v)=g(u+v)$

$g(x)=\lim_{n\to\infty} n\left(f\left(x+\frac{1}{n}\right)-f(x)\right)\Big/ f(x)$

Теорема Бера–Осгуда

D – множина точок розриву g

$D=\bigcup_{n=1}^\infty D_n$, D_n – нещільна у відповідному інтервалі

Теорема Бера

D – множина першої категорії $\Rightarrow$ $D\neq\mathbb{R}$

$\Rightarrow$ існує точка неперервності g

$g(x)=cx$

$f(x)=e^{-\frac{1}{2}cx^2}$